

Nieuwe aanpak praktijktraining: deelnemers kiezen zelf

Twee vliegen in één klap

Mbo-leerlingen die voordat ze naar het praktijkcentrum gaan zelf kiezen uit het aanbod van praktijktrainingen. Door hun weloverwogen keuzes schijnen de leerlingen extra gemotiveerd te zijn. En het praktijkcentrum kan inspelen op de behoeften door een keuzeaanbod op maat.

De opleiding Bloem heeft te weinig deelnemers om een betaalbaar ‘volume’ aan trainingen te kunnen volgen. Kunnen we samen naar een oplossing zoeken? Zo benaderde coördinator praktijkleren Peter de Wit van Wellantcollege Gorinchem vorig jaar accountmanager Ad Kruik van PTC+ in Ede. De uitkomst was een nieuwe wijze van trainingsaanbod, met een grote inbreng van de deelnemers. Een proef, waarop volgend schooljaar verder wordt gebouwd. Het praktijkcentrum wil de aanpak uiteindelijk gaan gebruiken voor alle opleidingen in de competentiegerichte kwalificatiestructuur en aanbieden aan de aoc’s. Er wordt een instrument op de website ontwikkeld dat leerlingen toont wat zij kunnen leren en waarop een link wordt gelegd met de proeve van bekwaamheid. Ad Kruik, die inmiddels elders werkt, noemt de aanpak in een uitgave van PTC+ een kans bij de invoering van het persoonsgebonden budget voor praktijkleren in het mbo. De bloemcollega’s van Wellantcollege Gorinchem en Gouda gaan in een stappenplan formuleren hoe de leerlingen zich kunnen voorbereiden op de volgende week en hoe de ‘nazorg’ gaat plaatsvinden.

Leerling bepaalt

Bij wijze van experiment bood het praktijkcentrum, Retail & Communicatie, dit schooljaar een groot aantal trainin-

gen aan voor leerjaar 1 en 2 van Dynamic Design uit Gouda en Gorinchem. De leerlingen bepaalden, samen met de docent, ruim van tevoren hun gezamenlijke keuze hieruit. Omdat de groep deelnemers, van meerdere aoc’s tegelijkertijd, groot was, kon PTC+ vier extra workshops aanbieden in vergelijking met eerdere jaren. Dus een groter en breder aanbod, waaruit leerlingen zelf het pakket kiezen wat op dat moment bij hen past.

Hoe gaat dat in zijn werk? We vragen het Deirdre de Jong, Veronica Biesheuvel en Melanie Cornelissen uit Gorinchem, eerstejaars Dynamic Design in de beroepsopleidende leerweg, niveau 2 en 3. Veronica, de jongste van de drie, ontpopt zich als enthousiast woordvoerder, en ze helpen elkaar herinneringen ophalen. Veronica vertelt dat ze in oktober een lange lijst met workshops kregen. Die hebben ze met hun groepje van zeven leerlingen en de docent uitgebreid doorgenomen. Zo kwamen ze tot een keuze van dingen die ze wilden leren. Hoe die tot stand kwam? Soms heel praktisch – “Voor etaleren en presenteren heeft onze school niet genoeg spullen.” En bij sommige workshops is er een basis- en een vervolgvariant. Dan wilde de groep de basis leren, van inpakken of winkelindeling bijvoorbeeld. “Bij andere onderwerpen kon je dieper gaan, afhankelijk van je ervaring en wat je al

hebt geleerd. Of we wilden gewoon iets doen om het ons leuk leek, zoals lint bedrukken.”

Workshops

Na deze eerste voorselectie kregen de leerlingen in Gorinchem begin van dit jaar per e-mail een selectie die PTC+ op basis van hun wensen had samengesteld. Per dagdeel kon worden gekozen uit twee workshops. Die keuze werd uiteindelijk het programma dat de groep van zeven meiden tijdens de praktijkweek volgde, met meestal een workshop

Deirdre de Jong, Veronica Biesheuvel en Melanie Cornelissen

in de ochtend en één in de middag. Aan sommige workshops deden ook deelnemers uit Gouda mee, vertellen de meiden. De maandagmiddag begon met rouwlint bedrukken en beschrijven. De dinsdag werd gewijd aan het maken van een frame en bloemen inpakken. De woensdag was er voor de workshops winkelindeling en productpresentatie. Op donderdag de basistraining etaleren en winkelveiligheid, en op vrijdag tot slot: kassa.

Waarvoor ze niet hebben gekozen? Dat is bijvoorbeeld klachtenbehandeling,

cadeau inpakken, winkelveiligheid en verlichting. “We hebben heel veel gedaan, heel veel geleerd”, zegt Veronica. Dat is overigens niet wat stagebieder Willeke Kortlever van haar stagiair Melanie hoorde. Toen zij haar vroeg wat ze tijdens de praktijkweek had geleerd, was het antwoord: ‘Eigenlijk niet veel’. “Dat vond ik jammer,” zegt de stagebieder van Bonne Fleur, “want ik heb er zelf altijd veel aan gehad.”

Tijdens hun BOL-opleiding lopen de meiden twee dagen per week stage. Hebben de stagebieders gemerkt dat de sta-

giaires, in vergelijking met stagiaires van vorige jaren, andere ervaringen hebben opgedaan tijdens hun praktijkweek? Met andere verhalen, kennis of vaardigheden terugkomen? Nee, dat niet, zeggen ze zowel bij Bonne Fleur als bij bloemisterij Dascha, waar Veronica werkt.

Meer vragen

Leerlingen kiezen, in het kader van competentiegericht leren, en de docenten begeleiden hen in die keuze. Peter de Wit vertelt dat de proef voor leerlingen van jaar 1 en 2 was, maar in principe doen jaar en niveau er niet toe. Omdat het gaat om de behoefte van de leerling op dat moment. Veronica: “Bij sommige workshops zaten ook ouderejaars.” Bewust maken, dat is wat De Wit betreft de essentie van de nieuwe aanpak. “Welke praktijktraining volg ik en met welk doel? Keuzes durven en kunnen maken. De training is voor leerlingen ‘hun’ ding, waardoor ze er gemotiveerd heengaan.” Of, in jargon: de deelnemer is eigenaar van het leerproces. “Hoe zorg je dat je je diploma haalt? De keuze bij de leerling neerleggen past bij individuele leertrajecten en competentieontwikkeling.”

Of het door de nieuwe aanpak komt of niet, Deirdre, Veronica en Melanie zeggen alweer zin te hebben in de praktijkweek van volgend schooljaar. Volgens Peter de Wit zijn in vergelijking met vorige jaren de deelnemers meer geïnteresseerd, ze stellen bijvoorbeeld meer vragen. Dit wordt beaamd door trainer Liesbeth van Straeten van PTC+, die erg positief is over de aanpak, omdat je leerlingen laat doen waarin ze geïnteresseerd zijn. Ze licht toe: “Het zijn geen standaardtrainingen en dat maakte het voor mij als trainer ook extra uitdagend. Ik moest wat meer improviseren en proberen af te stemmen op wat de leerling wil.” Liesbeth merkte dat de leerlingen nog wat moeite hadden met het formuleren van hun eigen leerdoelen, omdat ze er nog weinig ervaring mee hadden. Zij hielp hen door alvast drie leerdoelen te formuleren. Bijvoorbeeld: wat is de functie van bloemen inpakken en hoe vertaal je dat naar de manier van inpakken? □